

Timo Makkonen

30.4.2024

Tiivistelmä Kestävän metsätalouden yhdistyksen Läntisen alueen seuranta- ja siirtymäarviointista 2023**1. Yleistä**Arviointistandardit: **PEFC FI 1001:2022 ja PEFC FI 1002:2022**Arvioinnin laajuus: **Tiedonkeruuaineistot:**
KMYn sisäinen tiedonkeruu ja pyydetyt lausunnot
Metsäkeskuksen luonnonhoidon laadun arviointitulokset
Mukana olevien toimijoiden laatuseurannan tulokset**Organisaatio- ja maastokäynnit:**Tiedonkeruu ja toimikunnan toiminta, Helsinki
Suomen metsäkeskus, lainvalvonta, (etänä)
Viitanen yhtiöt Oy, Parkano
Temepa Oy, Seinäjoki
UPM Metsä, Seinäjoki
Stora Enso Metsä, Kaustinen
Mhy Metsäpohjanmaa, Alavus
Metsä ja Energia Hemmilä Oy, Halikko
Laania Oy, Forssa
Västabolands skogsvårdsförening rf, Parainen
Skogsreviret Nyved Ab, Tammisaari
Wide Skog Ab, Tesjoki
Metsä Hallio Oy, Rauma
Metsä Group, Pori
Mhy Karhu ry, Kankaanpää
Keitele Forest Oy, Veteli
Oy Haka-Wood Ab, Kannonkoski
Riitalan yhteismetsä, Tammela
Mhy Keski-Suomi, Keuruu
Vantaan kaupunki, Vantaa
Metsäpalvelu Arvometsä Oy, Helsinki/Loppi
Sidosryhmäyhteydenotot ja -lausunnot:
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
Teollisuusliitto
Aluehallintovirasto
Ruokavirasto

Timo Makkonen

30.4.2024

Arviointiaika: 22.6.2023 – 19.10.2023

Arvioijat: Timo Makkonen, Olli Eeronheimo ja Klaus Yrjönen

2. Arvioinnin perusta

Sertifiointiyrityksen ohjedokumentti:

ABC 700 Metsien hoidon ja käytön arviointi- ja sertifiointimenettely

Tiedonkeruu:

Arvioinnissa on hyödynnetty Kestävän metsätalouden yhdistyksen (KMY) sisäistä tiedonkeruuta ja sisäisiä auditointeja.

Arviointivaiheessa arvioitiin KMYn ja mukanaolevien toimijoiden toimintaa sekä tiedonkeruuta. Organisaatio- ja maastokäyntejä on kohdistettu kaikkeen metsätaloustoimintaan ja toimialueelle.

Toimisto-osuuksissa on tarkastettu, että sisäisen tiedonkeruun tulokset ovat kattavuudeltaan riittäviä ja luotettavia ja että organisaation ohjeistus, osaaminen ja toimintatavat ovat uusien kriteerien mukaisia. Ohjeiden, tietoaineistojen olemassaolo ja ajantasaisuus on todettu toimipaikoilla. Maastokäynneillä on arvioitu hakkuiden, metsänhoito- ja metsänparannustöiden suunnittelua ja toteutusta.

3. Arvioinnin suoritus

Johdanto: Arvioinnissa organisaatioiden menettelytapoihin ja toiminnan tuloksiin perehdytään siinä laajuudessa, että niiden yhdenmukaisuus standardien kanssa voidaan todeta. Mahdolliset puutteet standardien vaatimusten täyttymisessä raportoidaan poikkeamina, joita koskevat korjaavat toimenpiteet on lähetettävä sertifioidulle hyväksyttäväksi.

Poikkeamien luokitus:

Poikkeamat luokitellaan lieviin ja vakaviin.

Poikkeama on vakava, kun

- kriteerin täyttymisessä tai soveltamisessa on oleellisia puutteita
- kriteerin vaatimuksista poiketaan systemaattisesti.

Poikkeama on lievä, kun

- kriteerin täyttymisessä tai soveltamisessa on vähäisiä puutteita
- kriteerin vaatimuksista on yksittäisiä poikkeamia.

Arvioinnin tulokset:

Sertifikaatti 9529-04:

Vakavia poikkeamia 0

Lieviä poikkeamia 12

Poikkeama 1:

PEFC FI 1001:2022, Kriteeri 6.5: Valitusten käsittelyä ei ole kuvattu julkisesti.

Timo Makkonen

30.4.2024

Poikkeama 2:
PEFC FI 1002:2022, Kriteeri 4: Yritysten ilmoittautumisessa PEFC-yrittäjärekisteriin havaittiin puutteita.

Poikkeama 3:
PEFC FI 1002:2022, Kriteeri 6.1: Metsänkäyttöilmoituksia ei ole tehty kattavasti.

Poikkeama 4:
PEFC FI 1002:2022, Kriteeri 6.3: Tiedonkeruun perusteella puutteita työlain-, ympäristölain- ja metsälainsäädännön noudattamisessa.

Poikkeama 5:
PEFC FI 1002:2022, Kriteeri 6.6: Puutteita työterveyshuollon järjestämisessä, turvavälineissä ja työmaaohjeissa.

Poikkeama 6:
PEFC FI 1002:2022, Kriteeri 6.7: Puutteita työsopimuksissa, työehtosopimusten noudattamisessa ja ulkomaisen työvoiman käytössä.

Poikkeama 7:
PEFC FI 1002:2022, Kriteeri 8.6: Sertifiointialueen vuotuisesta taimikonhoitomäärästä on tehty 46 %, kun suoritustasovaatimus on 60 %.

Poikkeama 8:
PEFC FI 1002:2022, Kriteeri 8.11: Puutteita arvokkaiden elinympäristöjen ominaispiirteiden säilyttämisessä.

Poikkeama 9:
PEFC FI 1002:2022, Kriteeri 8.14: Tiedonkeruun ja maastohavainnon perusteella leimikkokohtaisia puutteita kriteerin vaatimusten täyttymisessä.

Poikkeama 10:
PEFC FI 1002:2022, Kriteeri 8.16: Maastossa havaittiin puute kunnostusojitusalueen vesiensuojeluratkaisun toteutuksessa.

Poikkeama 11:
PEFC FI 1002:2022, Kriteeri 8.17: Puutteita suojakaistojen säilymisessä ja tarvittavissa vesiensuojelutoimissa.

Poikkeama 12:
PEFC FI 1002:2022, Kriteeri 8.18: Tiedonkeruun mukaan yksi 1.luokan pohjavesikohde, jossa on tehty kantojennostoa.

Timo Makkonen

30.4.2024

Korjaavat toimenpiteet:

Pääarvioija on hyväksynyt arvioinnissa todettujen poikkeamien korjaussuunnitelmat 19.1.2024. Yhteenveto korjaussuunnitelmista ja tulevista toimenpiteistä:

Sertifikaatti 9529-04

Poikkeama 1:

- Lisätty KMY:n kotisivuille kuvaus ja ohjeistus valitusten ja muutoksenhaun käsittelylle, sekä täydennetty Webropol-lomaketta, jolla nämä voi toimittaa sertifikaatinhaltijan tietoon.
- Linkki sivulle: <https://kestavametsa.fi/sidosryhmien-kuuleminen/> (myös lomake löytyy tältä sivulta)

Poikkeama 2:

- Lisätään tietoa siitä, että on urakanantajan vastuulla tarkistaa sertifiointistatus ja muistutetaan toimijoita tekemään tarkastus esimerkiksi tilaajavastuutarkastusten yhteydessä.
- KMY:n sivujen ohjeistuksen kehittäminen: Lisätään KMY:n sivuille ilmoittautumisten yhteyteen selkeä kuvaus siitä, miksi urakoijan tulee olla mukana sertifiointissa, ja mihin urakanantajat voivat tarvittaessa viitata keskustellessaan sertifiointin ulkopuolella olevan alihankkijan kanssa. Lisäksi helpotetaan ilmoittautumista esimerkiksi tekstillä: "ilmoittaudu tästä, jos urakoit PEFC-sertifioitun metsänomistajan metsissä."
- Pyydetään PEFC Suomea tiedottamaan eri ilmoittautumisten merkityksestä (metsänomistaja/yrittäjä/CoC) sekä eri roolitusten merkityksestä järjestelmässä.
- Tiedotetaan maatalousyrittäjiä metsänomistajana/yrittäjänä ilmoittautumisen eroavaisuudesta. Tiedotusmateriaali välitetään myös sidosryhmille
- Tiedotetaan säännöllisin väliajoin PEFC-rekisteristä ja ilmoittautumiskäytännöistä

Poikkeama 3:

- Keskustellaan urakoitsijoiden kanssa organisaation toimintamallista sellaisissa tapauksissa, joissa toiveita leimikon muuttamisesta tulee metsänomistajan kautta suoraan kuljettajalle.
- Tietojärjestelmäkehityksessä syytä huomioida edelleen varmistusmenettelyt.
- Tiedonsiirron varmistaminen kaikissa tapauksissa mki:n tekijän ja työmaan suunnittelijan välillä.
- Kun korjuun suunnittelu urakoitsijalla, varmistetaan että tiedot mm. metsänkäyttöilmoituksesta siirtyvät heille, mikäli lisähuomioita viranomaistahoilta tulee.

Poikkeama 4:

- Käydään läpi selkeät, yhteiset käytännöt lakisääteisten tapausten käsittelyihin toimikunnissa ja selkeytetään yhteyshenkilöt.
- Lisätään ohjeistusta ja neuvontaa.
- Koulutus ja tiedostus eri sidosryhmien kautta, tuodaan aihepiiriä tiedoksi myös sidosryhmäkeskusteluissa.
- Hyödynnetään KMY:n webinaareja ja selvitetään mahdollisuutta ohjata sertifiointiin osallistuvia muiden tahojen järjestämiin webinaareihin (mm. AVI)

Timo Makkonen

30.4.2024

- Keskustelut lakisääteisiin vaatimuksiin liittyen urakanantajien toimesta (tulos- ja kehityskeskustelu), jossa korostuvat havainnot auditoinneista.
- Varmistetaan tietämys ulkomaisen työvoiman käytössä huomioitavista velvoitteista.
- Muistutetaan urakoitsijoita myös soveltuvien osien käymään läpi korjaavat toimenpiteet.
- Huomioidaan havainnot KMY:n sisäisen auditointiohjelman laadinnassa.

Poikkeama 5:

- Korostetaan työnantajan vastuita viestinnällisesti urakoitsijoiden suuntaan – esim. työterveyshuolto perustuu työturvallisuuslain säädökseen.
- Työsuhteiden ehtojen kirkastaminen (suojat yms. – lain velvoitteet) ja perustelut.
- Viestintä, mm. kuvallinen materiaali oikeista käytännöistä ja turvavälineistä.
- Muistutetaan edelleen yhteisen työmaan velvoitteista (KMY:n webinaari).
- Korostetaan työntekijän perehdytyksen merkitystä ja perehdyttämisen dokumentointia.
- Korostetaan dokumentointikäytäntöjen tärkeyttä tilanteissa, joissa turvallisuushuomioita nousee esille (näyttö siitä, että ohjeistukset ovat kunnossa).
- Kehotetaan toimijoita muistuttamaan/ohjeistetaan/perehdytetään työntekijöitään ja urakoitsijoitaan, mitä turvavarusteita tarvitaan eri töihin.
- Toimijoita muistutetaan, että turvallisuusvarusteiden osalta tulee olla selkeät säännöt, seuranta ja menettelyt tapauksiin, joissa turvavarusteet eivät ole kunnossa.
- Toimijoita muistutetaan, että menettelyissä pitää varmistetaan riittävän selkeä tiedonkulku työmaan vaaratekijöistä.
- Kannustetaan turvallisuuskulttuurin luomiseen/parantamiseen näkyväksi niin, että se on näkyvä osa työntekijälle, esimerkiksi edellyttämällä turvallisuushavaintojen kirjausta.
- Sähköverkkoaineisto –hanke tarjoaa uutta tietoa sähköverkkoaineiston tunnistamiseen ja vaaratekijöiden tunnistamiseen – palelu kannustetaan ottamaan käyttöön, kun se on tarjolla.
- Hyvät käytännöt jakoon – kerätään tietoa hyväksi havaituista käytännöistä esim. tiedonkeruun kautta KMY:lle jota viestitään ryhmälle.

Poikkeama 6:

- Koulutus, informointi urakointiketjussa, erityisesti metsurityössä.
- Mitä työelämässä otettava huomioon, perehdyttävä vaatimuksiin. Lisätään ymmärrystä työelämän pelisäännöistä ja työnantajavelvoitteista.
- Lähettävän ja vastaanottavan yrittäjän vastuut, varmistetaan, että ovat kunnossa (ulkomaisena työntekijänä opas vaaditaan ja annetaan työntekijöille).
- Tietoisuuden lisääminen, suomalaiset työn tekemisen ehtojen tiedoksi vieminen
- Muistutetaan englanninkielisestä TES (kieliversioiden lisääminen Viro, Ukraina -> selvitetään, onko käännöksiä tulossa)
- Hermes app – ilmainen sovellus -> suositellaan ja viestitään
- Jaetaan tietoa metsäalan työelämäoppaasta TTS sivuilla.
- Jaetaan tietoa AVI:n toteuttamasta Työsuojeluviranomaisten tiedote metsäalan työnantajille -oppaasta.

Timo Makkonen

30.4.2024

- Kannustetaan katsomaan KMY:n webinaareja.

Poikkeama 7:

- Viestitään ja tiedotetaan metsänomistajia taimikonhoidon tarpeellisuudesta
- Tiedotetaan Metkasta metsänomistajia
- Taimikonhoitoon liittyvien koulutusten järjestäminen (metsänomistajille)
- Pidetään yllä keskustelua laaja-alaisesta haasteesta eri foorumeilla
- Metsävaratiedon hyödyntäminen ja tietojärjestelmien kehittäminen edelleen, jotta tunnistetaan taimikonhoitotarpeet täsmällisemmin
 - o Esim. Automaattinen tiedotus x-vuotta uudistamistoimenpiteiden jälkeen metsänomistajalle
- Alustavat suunnitelmat taimikonhoidosta jo hakkuiden yhteydessä
- Asetetut tavoitteet metsäomaisuudelle mm. suurmetsänomistajille -> kustannusnäkökulmasta tiedottaminen
- Esimerkkinä voi olla esim. tulospalkkiojärjestelmä vaihtoehtona kannustamassa.
- Taimikonhoito on ilmastoteko - tiedotus

Poikkeama 8:

- ELY-keskuksia on kuultu osana korjaavien toimenpiteiden laadintaa.
- Kerrataan PEFC-elinympäristökriteereitä toimijoiden kanssa ja lisätään tietoisuutta metsänomistajien keskuudessa.
- Tiedostetaan riskikohteet suunnittelussa.
- Haasteelliset kohteet pyritään suunnittelemaan sulan kelin aikana, erityisesti ojitamattomat suokohteet – joilta löytyy yleensä myös muita arvokkaita kohteita.
- Yksittäistapaukset selvitetään erikseen.
- Muistutetaan toimintatavoista lakikohteiden läheisyydessä myös metsureita.
- Kannustetaan urakoitsijoita olemaan epäselvissä tapauksissa herkästi yhteydessä kohteen suunnittelijaan.

Poikkeama 9:

- ELY-keskuksia on kuultu osana korjaavien toimenpiteiden laadintaa taustoista.
- Tehty jo koulutuskierroksia yrittäjille – vastattu valvonnassa esille nousseihin havaintoihin.
- Omavalvontaraporteissa erityisseuranta tekopötkkelöiden osalta – omavalvonnan merkitys.
- Viestitään säästöpuista maanomistajille, jotka mahdollisesti voivat hakea tuulenkaatoja pois.
- Tiedotus ja viestintä mm.
 - o Yksittäiset tuulenkaadot eivät lisää hyönteistuhoriskiä
 - o Kuolleet puut eivät vaarana – tuholajisto jo kadonnut, ”hyvät lajit silloin paikalla”
 - o Kustannustehokkuus säästöpuissa – hyväksyttävyyden lisääminen

Poikkeama 10:

- Tiedotetaan toimijoita, että ojitustarpeen arviointi ensisijaista turhien ojitusten ja ojituksesta koituvien haittojen ennaltaehkäisyssä.

Timo Makkonen

30.4.2024

- Kehotetaan tekemään ojitusilmoitukset pienestäkin ojituksesta ja ojitusmätästyksestä (erityisesti taimenpurokohteet) -> varmistus luvanvaraisuuden tarpeesta ELY:stä, jos epävarmuutta.
 - o Lisätään tietoisuutta, että viranomaiset toivovat ”herkästi” ojitusilmoituksen tekoa.
- Toimihenkilöosaamisen vahvistaminen jatkuvasti.
- Osaamisen varmistaminen, koulutus, viestintä, alan yleinen viestintä (kollektiivinen) ja vesiensuojelusta tiedottaminen
 - o esim. konelehdet (koneiden vaihtokanavat, eräjulkaisut jne.), viestintä metsäalan ulkopuolelle, samaan uutiseen ”miksi pienestäkin kohteesta tulee tehdä ilmoitus – ns. uudet käytännöt vs. vanhat”.
- Motivointi ja taustojen avaaminen, miksi ei kannata tehdä, esim. luontoarvot, kalastus

Poikkeama 11:

- ELY-keskuksia on kuultu osana korjaavien toimenpiteiden laadintaa.
- Osaamisen varmistaminen – organisaatiokohtainen koulutus ja seuranta (myös urakoitsijoiden).
 - o Miten varmistetaan ja seurataan osaamisen kohentumista -> Organisaatioiden oman vastuun korostaminen.
- Kehotetaan tekemään kohdekohtainen arviointi toimenpiteiden tarpeesta (mm. Suojakaistan leveys).
- Suojakaista ja kaatuneet puut – laaditaan selkeä toimintaohje organisaatioissa.
- Purojen huomioiminen -> lisätään tietoisuutta suojakaistavaatimuksesta silloinkin, kun kyse ei ole lakikohteesta ja että myös peratut purot ovat puroja.
- Metsänomistajien tiedottaminen vaatimuksista.
- Taimikonhoito suojakaistoilla – ohjeistus oikeaan toimintaan (myös KMY:n kautta).
- Tiedotus ja viestintä (myös alan ulkopuolisiin julkaisuihin kts. Vaatimus 8.16 kokonaisuutena).
- Muistutetaan tukiaineistojen käytöstä.
- Viestitään suojakaistan merkityksestä korostetusti, eli esim. mitä suojakaistalla suojellaan (lämpötila, kiintoaines).
- Käydään vuoropuhelua viranomaisten kanssa mm. Toimikunnissa.

Poikkeama 12:

- ELY-keskuksia on kuultu osana korjaavien toimenpiteiden laadintaa.
 - o Ei systemaattista, pyydetään tapauksen metsänomistajalta selvitykset, jonka jälkeen neuvonta ja ohjaus ensisijaiset puuttumiskeinot.

Timo Makkonen

30.4.2024

Sertifiointipäätös:

Sertifikaatti numero 9529-05 on myönnetty Kestävän metsätalouden Yhdistykselle 14.2.2024.

Uusittu sertifikaatti on voimassa 19.5.2026 asti edellyttäen, että alueen metsien hoito ja käyttö täyttää jatkuvasti edellä mainittujen standardien ja yleisten ohjeiden ABC 700 vaatimukset.

Sertifikaatin haltija Kestävän Metsätalouden Yhdistys ry.

Sertifikaatin teksti Läntisen alueen PEFC-ryhmäsertifiointi: Uusimaa, Varsinais-Suomi, Satakunta, Kanta-Häme, Pirkanmaa, Päijät-Häme, Keski-Suomi, Etelä-Pohjanmaa, Pohjanmaa, Keski-Pohjanmaa, Ahvenanmaa.

4. Arvioijat

Pääarvioija: Timo Makkonen

5. Sertifiointiyrityksen vakuutus

Varmennan Inspecta Sertifiointi Oy:n puolesta tämän tiivistelmäraportin sisällön oikeellisuuden.

INSPECTA CERTIFIOINTI OY
28.3.2024

Timo Makkonen

Liite: Kopio voimassa olevasta metsäsertifikaatista